

אוצרות קאמאראנא

יו"ר ע"י מכון 'אוצרות קאמאראנא' שע"י מרכז מוסדות קאמאראנא • בנשיאות כ"ק מרן אדמו"ר שליט"א • בית שמש

פנינים על סדר הפרשה
מתוך אוצר ספרי רבותינו

אבני אוצר

אוצר ההיים

והכהן המשיח תחתיו מבניו יעשה אתה חק עולם לה' כליל תקשר (ו, זו).

ר"ל 'והכהן המשיח' צדיק הדור שהוא נמשח ונסמך מדור לדור, היינו שנמשח סמיכתו מאבות שלו עד סמיכת יהושע ממשח רבינו ע"ה, צדיק זה הוא תמיד 'תחתיו מבניו' של מקום, היינו ישראל הקדושים, כלומר שהוא מוסר נפשו וגופו לצורך ישועתם הצריך להם, כמו משה רבינו שהיה מוסר עצמו עבור ישראל הקדושים. וידוע הוא מרז"ל (תיקו"ז ק"ב ע"א) שניצוצין של משה רבינו ע"ה מתפשטים בכל דרא ודרא, היינו בצדיקים אמיתים שבכל דור ודור. וזהו 'והכהן המשיח' צדיק הדור, 'תחתיו מבניו' שהוא מוסר עצמו עבור ישועת ישראל כדי שלא יבוא עליהם שום רע בעולם, כנודע מזהר הקדוש (ח"ב כ ע"ב), משם תבין היאך צריך ראש הדור לאהוב את ישראל הקדושים ע"ש. וזהו 'יעשה אותה' דייקא, ולא ילך ריקים מתפללו הזכה עבור ישראל, 'חק עולם' בכל דור ודור, זה חק לא ימוש מצדיקי הדור על כל מה שמתפללים עבור צרכי עמך ישראל מרובים, וזהו 'חק עולם לה' ב"ה, שהוא חק ולא יעבור, 'כליל תקשר' ר"ל עבור שיהיה לישראל הקדושים כל צרכיהם, אז יהיו כל ישראל מקושרים בהקב"ה, בסוד 'ואתם הדבקים בה' אלהיכם' דייקא 'חיים כלכם היום' (דברים ד, ד), עלינו כל ועל ישראל, אמן.

פגול יהיה והנפש האכלת ממנו עונה תשא (ו, יב).

וקבלנו שאם נתגבר על אדם איזה מדה רעה רחמנא ליצלן, יעתיק עצמו לאחרת, ושניהם יתבטלו, כגון מי שנתגבר עליו הכעס, יקח תינוק וישעשע עצמו עמו זה אהבה פחותה ושניהם יתבטלו, כי הקליפה אולא בפרודא, וכן להיפך, והחכם יבין לאשוריו וילך בדרך השם ביראה אמיתי, ולכן מחשבת פסול מפקא מידי פגול (זבחים טז), כי שניהם נתבטלו מכוח הרעה, ומעתה תבין היטב מחשבת פסול פגול.

ונברתה הנפש ההוא מעמיה (ו, כ).

מלא יוד ונחה, כי הפ' דקרא והנפש הרע דס"ם, אית ס"ם ואית ס"ם, יש שכונתו לשמים והוא עתיד להחזיר עצמו אל הקדושה בשם סא"ל ויש שיש בו נפש רע מצד רע גמור ועושה עצמו מתגאה להיות אלהות והוא עבד מוסרם מטונף טמא טמא והוא אכזר גמור שהחריב מקדשנו ועשה כל הרעות אף על פי שברשות עושה אעפ"כ נפשו הרעה אותה לזה הרע ומשפיע שפע לשלש קליפות הטמאות ושש ושמש על זה, עיין תקונים ס"ט ק"ט בגין חובין ד' ישראל אתלבש איהו בהון וכביכול אתי ליה שפע על ידי דקב"ה ע"ש היטב, והוא רשע ברע שלו עומד עד היום, רגלו אחת על מקום טומאה של צואה רותחות ורגלו אחת על מקום מקדשנו, ויונק וגזל שפע היורד מן השמים מן היחודים והשלמים ומשפיע לשלש קליפות טמאות, ומלאך הולך אחרי ואומר לי עבד מוסרם מטונף אל תמרוד במאך, ועליו נאמר 'הנפש' פסולת ורע של מלכין קדמאין של ו"ה נפש רע גמור, 'אשר תאכל בשר' חשמ"ל, 'מזבח השלמים' יחוד הקדוש ומשפע היורד על ידי זבח שלמים, 'זוטמאתו עליו' שממאן להכניע עצמו אל הקדושה דמאריה, אזי 'ונברתה הנפש ההוא מעמיה' משרש נקודה קדושה אלא כלה ואבד לגמרי כי הוא רע גמור.

(היכל הברכה דף נח ע"ב)

כח שלש קליפות הרעות והגמורות שיש בנגה, אך בכל זאת נשאר מעורב בטוב ורע שבנגה עצמה, כי לתקן לגמרי אי אפשר עד זמן בלע המות לנצח שאז יתחלק הטוב מן הרע שבנגה ולא ישאר שום ניצוץ שלא יתברר והרע שבנגה יכלה כעשן. אבל עד שלא נתגלה הזמן הזה אי אפשר באין פנים לתקנם לגמרי שלא יהיה מעורב, וגם לתקן כל בחינות נצוצי מלכין קדמאין של כללות ישראל אי אפשר עדיין.

בזה מבאר רביה"ק הטעם מדוע לא היה נזרק הדם של חטאות הפנימית של יום הכיפורים על מזבח החיצון, כי בחינת תיקון העשיה - להעלות החיות של סממני הקטרת חיות דעשיה לגמרי מכל בחינות הכללות - אי אפשר עד לעתיד, כי בחינה זאת לא יתקן עד ביאת משיח כמבואר בזהר הרקיע באורך על פסוק יהודה אתה, אבל מה שנגד אהל מועד וקדש הקדשים יכול לתקן ולהחזיר החיות אל הקדושה ולשרוף הרע בסוד האימורים.

ובאמת כל זמן שלא נתקן בחינת 'עשיה', כל העולמות אינם מתוקנים, ולכן אי אפשר שיאכלו הכהנים בשר חטאת של חטא הציבור כי עדיין מעורב טוב ורע והוא מזון עכור וגורם לחטוא, וגם שעדיין לא נתגלה סוד מזון ואכילה עד לעתיד שנאמר (דברים לא, כ) 'ואכלתם אכול ושבו והללתם את שם ה' אלהיכם אשר עשה עמכם להפליא', ופירש 'להפליא' היינו להפריש טוב מן הרע ואז ימשוך אכילה וזמן.

וכל זה בחטא פרטי, אבל בחטא כללי יוצאין עם בשר החטאת שהוא לבוש החשמ"ל שעדיין לא נתברר חוץ לג' מחנות הקדושה ושם אבית הדשן מקום טהור, מכלל דאיכא טומאה, ששם נגה מעורב בטומאה ובטהרה, ושורפין אותו שם לשרוף ולבער כח שלש קליפות הטמאות שיש בנגה ויטהרהו מעט שלא יתגבר על הכללות. וגם תבין סוד הטומאה שנשמאין כל העוסקין בה, כי כיון שעוסקין ברע של הנגה מקבלין טומאה. ושם סוד הפרה שמתהרת ומטמאת כי מחמת העירוב טוב ברע מה שהוא טהרה לזה הוא טומאה לזה, והבן מאוד.

וזה סוד 'פרה אדומה', והנה האש המתלקחת כשמתחברת עם נגה אז נעשית רע, וכשמתלקת מן נגה אז נגה מתחברת בחשמל ונעשית טוב.

כל יהודי יש לו את עצם הנפש הטהורה ששמה 'ישראל', אבל הכוחות החיצוניים שלו מוכתמים לפעמים בעוונות, ולצורך כך עליו לכבס ולטהר את הכוחות החיצוניים עד שתתגלה הנקודה הפנימית ובכח זה תטהר נפשו.

רביה"ק מקאמאראנא מגלה בספר 'אוצר החיים' (פר' צו) שזהו הסוד הפנימי של 'פרה אדומה' הרומז על החלק המעורב טוב ורע [הנקרא 'נוגה'], כי בכל דבר יש 'שלוש קליפות הטמאות' לגמרי שצריך לכלותם, ויש קליפת 'נוגה' המעורב טוב ורע,

ועל כן שורפים הפרה 'עורה ואת בשרה ואת דמה על פרשה' שהם החלקים הטמאים, ועל ידי האש מתברר חלק הנוגה, כאשר חלק הרע שבנגה נשרף ונשאר רק 'אפר פרה' שמקדשים אותה עם מים חיים ומתעלה לצד הקדושה, ובה יכולים לטהר את הטמאים.

רביה"ק מחלק בין קרבן יחיד לקרבן ציבור, כי היחיד חוטא משום הרע שיש בנפש הבהמית שבקרבן, וכאשר מקריב את הבהמה על גבי המזבח שגרם לו לחטוא, נחית אש גבוה ושרוף את העכירות, ואז שורש נפש הבהמיות של אדם נמשך לו זכות ונקיות, וזדונות נעשין זכיות, עד שגם כח הנוגה המעורב בו מתקרב אל הקדושה ונעשה טוב מוחלט.

כי כשאדם יחיד חוטא לערך פרטות נשמתו יכול לתקן את טוב ורע שלו מה שהיה עד הנה מעורב אצלו, אשר על ידי תערובת הזה גרם לו שוגג, כי צדיק גמור שאין בנפשו רע לא יארע לו שוגג כלל וכלל, וכיון שהיה מעורב אצלו הטוב ורע אירע לו שוגג ואחר תשובתו על התערובת הזה ועל עונו יכול אדם יחיד בפרטות נשמתו לתקן שיתפרד הטוב מן הרע לגמרי, כי אחר החרטה כשהטוב שהיא בחינות ניצוצי נשמות ישראל רוצה להתדבק בקדושה אז גם הרע רוצה להתדבק לעשות טוב מעשים טובים ותורה וצדקה שיהיה מעורב טוב ורע כמו מקדם ואז אש גבוה נחית ושרוף לכל הרוצין לדבק בו חוץ מן הטוב האמיתי שהוא בחינת 'ישראל' אשר עליהם נאמר (דברים ד, ד) 'ואתם הדבקים בה' אלהיכם חיים כולכם היום'.

אבל הבאת הקרבן של 'חטאת ציבור' המתקנים את בחינות המחטיאים אותם, אינו אלא להסיר

לקט ענייני עבודה
במשנת קאמארא

אמן אחר ברכת עצמו [ד]

אנחנו נוהגין על פי מורינו ורבינו מורי הקדוש דודי רבינו צבי [מוזיטשוב] לענות אמן אחר ברכת עצמו בישתבח, ויהללך, גאל ישראל, שומר את עמו ישראל, ואחר סיום שמונה עשרה ו'המברך את עמו ישראל בשלום' אמן.

(ז"ז סי' קפח סק"א)

שער הצדיקים [לב]

זה לעומת זה (ב)

כי יקום בקרבך
נביא או חולם הלום

'כי יקום בקרבך נביא או חולם חלום' (דברים יג, ב). דקאי על מטעי עלמא, רשעים גמורים, בחלומות שקר וכזב, 'ונתן לך אות לאמר נלכה ונעבדה אליקים אחרים', עד כאן מדבר מרשעים גמורים הידועים שהטעו רוב העולם.

ואחר כך אמר 'לא תשמע אל דברי הנביא ההוא', וכל 'ההוא' בקדושה, 'או אל חולם' בוא"ז, זהו אזהרה, כי יש בישראל גם כן בחינות נביא שקר, וכן 'חולם' מסיטרא דצדיק, אף על פי כן יש בו טעות, ויש בו ענף קטן רע שמטעה אותו באיזה דבר לעשות שלא כתורה, ובא אזהרה אם תרצה לחוס על נפשך 'לא תשמע לו'.

וכן יש כמה טעות, כידוע ממרן אור ישראל להבת אש [הבעש"ט], שאמר על פסוק 'על מה שוא בראת', שזה טענת הבעל דבר, כשיורד נשמה קדושה לזה עולם, אור המאיר, טוען הבעל דבר 'על מה שוא בראת' (תהלים פט, מח), שהרי זה יחזיר כל העולם לתורה ולתפלה וליחודים ולקדושה ולאהבה וליראה.

ובאה התשובה 'כל בני אדם', כי כשיורד נשמה קדושה לעולם יורד נגדו גם כן צדיק וקדוש ופרוש ומראה לעצמו וכו', זהו 'הנביא ההוא' דכאן, 'או חולם' בוא"ז, והוא באמת מטעי עלמא שדין יהודאין, עיין בזוהר (כי תצא רעז): דשפחה ועבד מסיטרא דסם המות, ס"ם ונוקבא לילית, וכד אית בעלמא ערב רב נחתין לאתגשמא בהון, זהו 'כל בני אדם'.

[זהו מחולל מפשענו מדוכא מעונותינו מוסר שלומנו עליו ובחבורתו נרפא לנו' (ישעיה נג, ה)] 'זהו' צדיק אמיתי, 'מחולל' את עבודת חול, בגין 'חובה ופשע', על ידי חלישות דעת של צדיק הזה שרואה כשנגדו ערב רב רודפין אחריו רוב העולם, והוא מחולל חול, ובאמת הוא מכפר בזה על כל פשע ישראל, ועליו איתמר (ישעיה מ, ד) 'כל גיא ינשא' כל שפל ונמוך שדשין אותו בעקב 'ינשא' באור מופלא, רזין דאורייתא, והארות אור מופלא אור אין סוף, בנועם זיו עליון, 'וכל הר' דאינון גסי הרוח, 'ישפלו', 'ובחבורתו' שמתחבר עצמו עם אהבת ישראל 'נרפא לנו'.

זהו 'כי מנסה לדעת הישכם אהבים בכל לבבכם', כי באמת בזה נתברר הטוב מן הרע, כי מי שיש בו אהבה באמת להשם יתברך, ולבו דן ואמת, נפשו בעצמו מוליך אותו שידבק בצדיק האמת, ומי שהוא ערב רב, ולבו בל עמו, והכל משפה ולחוץ, לבו מושך לזה שהוא מערב רב, דאתגשם ביה ס"מ הרשע, ומעתה הבחירה חפשית.

ואחר כך מסיים 'הנביא ההוא או חולם החלום יומת' דקאי על קליפה גמורה, חלם חסר, זה 'יומת' לגמרי, אבל 'חולם' מלא, הנביא שיש בו טעות, יעשה תשובה ויקשר עצמו לצדיק שלו שהוא בא נגדו, ויתקן הכל.

(היכל הברכה בראשית דף רמז ע"א)

אין ספק אשר למדו ממה שקורא זוהר לתפלה מיושב ולתפלה מעומד תפלה של יד ותפלה של ראש".

"אבל אין משם ראייה, חדא דגם שם יש מחלוקת בין הראשונים, יש שסוברים לענות כדאיתא בטור, ואולי שסובר גם בתש"י ובין תש"ר לענות, כי לא מצינו סתירה לזה בזוהר. אמנם גם בלאו הכי אין ראייה, כי תפלה של יד ושל ראש שניהם בחינת 'עובדא' [-מעשה] אין להפסיק בימלולא' [-דיבור], כי כן משמע גם מדבריהם שאמרו (מנחות לו ע"א) 'סח בין תפלה לתפלה' ולא אמר 'הפסיק בין תפלה לתפלה', משמע אפילו שיחה של מצוה כמו שיחת תלמידי חכמים, ואמנם זה דקדוק, אבל תפלה מיושב ותפלה מעומד שניהם בחינת 'מלולא' למה לא יענה, וכבר אמרו דרך דוגמא 'מין במינו אינו חוצץ', ומה בין 'אמן' ל'אדני שפתי תפתח' שהוא כתפלה אריכתא כיון דתקינו רבנן (ברכות ד ע"ב), אמן נמי תקינו רבנן, וגדול כחו באזהרתו ובעניו ח"ו יותר מן התפלה, כדאיתא בזהר וילך (רפה ע"א). על כן נראה שיש לכל בעל נפש לענות אמן ולא יתענש ח"ו, ולא לבטל ממנו וכו', ואני נוהג בעצמי כדברי הטור והרא"ש ז"ל לענות בכל סיומי ברכות אמן אחר ברכת עצמי, ומכוון אני לסיים עם הש"צ יחד, ועונה אמן אחר גאל ישראל אחר ברכת עצמי כנ"ל עכ"ל.

וכן מצאנו בחמש מקומות בספר שולחן הטהור שרביה"ק ההיכל הברכה ז"ע כותב בפירוש שצריך לומר אמן אחר גאל ישראל.

וכפי שכתב בסימן רטו (ס"א) "צריך לענות אמן אחר ישתבח, ואחר גאל ישראל דשחרית, ואחר שומר עמו ישראל דערבית, ואחר יהללך דהלל, כל אלו אפילו אחר ברכות עצמו" עכ"ל.

ועוד כתב (שם ס"ג) "מנהגינו בקבלת רבותינו הקדושים לענות אחר ברכות עצמו, אחר הגומל בשחרית, ואחר ישתבח, גאל ישראל" וכו' עכ"ל.

ועוד כתב (זר זהב סי' קפ"ח סק"א) "ואנחנו נוהגין עפ"י מורינו ורבינו מורי הקדוש דודי רבינו צבי [מזידיטשוב] לענות אמן אחר עצמו, בישתבח, וביהללך, גאל ישראל, שומר את עמו ישראל" עכ"ל.

וכן כתב פעמיים בדיני הפסק בין גאולה לתפילה, וזה לשונו (סי' סו ס"ז) "לא יפסיק בין גאולה לתפלה בשום דבר, כי אם באמן, שהעיקר, שחייב לענות אמן אף אחר ברכת עצמו, אם כן הוא מעיקר התפלה, ומכל שכן שיכול לענות אחר ברכות אחרים" עכ"ל.

ועוד כתב (סימן קיא ס"ב) "מצוה לענות אמן אחר גאל ישראל, אחר ברכת עצמו, ומכל שכן אחר ברכת גאל של חברו, ואחר שאר ברכות לא יענה" עכ"ל.

ובזר זהב כתב (שם סק"ג) "כבר הסכימו כל גדולי האחרונים שמצוה לענות אמן, ואין בעניית אמן פירוד אלא יחוד, וגם מרן חזר בו, וכך הלכה, ודוקא באמן של גאל ישראל" עכ"ל.

נמצינו למדים דברים מפורשים שדעת רבינו כדעת רבו הקדוש מזידיטשוב שצריך לענות אמן אחר ברכת גאל ישראל כמו כל סיומי הברכות.

אמן אחר ברכת גאל ישראל - דעת הראשונים ומנהג ספרד

אחר שביררנו את שלשת השיטות בענין אמן אחר ברכת עצמו, מוטל עלינו לברר פרט נוסף בדעת רבנו"ק מזידיטשוב וקאמארא, והוא, בענין עניית אמן בשחרית אחר ברכת 'גאל ישראל' לפני שמו"ע, האם אין בזה הפסק בין גאולה לתפילה.

דהנה רש"י והרא"ש ותלמידי רבינו יונה כתבו להדיא שעונים שם אמן ואין בזה הפסק, דזה לשון רש"י (ברכות דף מה ע"ב) "הא בבונה ירושלים, שהיה סוף הברכות, הרי זה משובה, וכן בסוף ברכות דקריאת שמע, שחרית וערבית", וזה לשון הרא"ש (שם): "אמן אחר גאל ישראל, ואין בזה הפסק, כיון דצריך הוא לאומר", וזה לשון תלמידי רבינו יונה (שם): "וכן צריך לומר אמן אחר גאל ישראל, שהוא סיום, ואין בזה הפסקה, כיון שצריך לאומר", ובכל הסוגיא דאמן אחר ברכת עצמו לא מצינו אחד מן הראשונים המורה להימנע מעניית אמן אחר גאל ישראל מטעם הפסק בין גאולה לתפילה.

והראשון שעורר בענין זה הוא מהרלב"ח המובא בבית יוסף (סימן רטו) שכתב "מנהג ספרד שהחזיקו להראיש לרבן על פי זה היא מיוסדת, ולכן אחר ישתבח עונין אמן, גם אחר הלל, גם אחר גאל ישראל של שחרית, האמת, שבוזה לבד לא נהגו כן על פי זוהר" עכ"ל, הרי שאף שבספרד נהגו כהרא"ש לענות אמן אחר ברכת עצמו, אולם לא היו עונים אמן אחר גאל ישראל, מפני חשש הפסק בין גאולה לתפילה.

ולכאורה כוונת מהרלב"ח לדברי זוהר"ק (בראשית דף רה ע"ב) "תנינו, אין מפסיקין בין גאולה לתפלה, קמה דלא מפסיקין בין תפלה של יד לתפלה של ראש, דבצ"י למחזי דכלא חד" עכ"ל, הרי שאין להפסיק בין גאולה לתפילה.

דעת רביה"ק מהרצ"ה מזידיטשוב - אין ראייה מדברי זוהר"ק

אכן רביה"ק מהרצ"ה מזידיטשוב יצא בתוקף כנגד דברי הבית יוסף הללו, ודעתו שאין בזה שום ראייה מהזוהר, ועל כן יש לומר אמן אחר גאל ישראל כמו אחר כל סיומי ברכות.

וכפי שכתב בספר פרי קודש הליליים (שער הק"ש פרק כ"ט) "והנה בענין אמן אחר גאל ישראל לא ביאר רבינו [האריז"ל] אם לענות, והנה הטור (אוי"ח סי' סו) כתב לענות אחר גאל ישראל אפילו אחר ברכת עצמו, כי הוא סיום ברכת ק"ש".

"והנה באמת המקובלים הביאו בשם זוהר שלא לענות אמן, ואנו לא מצאנו זה בוהר בשום מקום בפירוש, כי אם במשמע ממה מקומות אשר תפלה מיושב ותפלה מעומד מדמה לתפלה של יד ותפלה של ראש, ומכאן בודאי למדו, מה שם אין עונין אמן ביניהם, גם כאן אין לענות, עיין בספר תולעת יעקב, והבית יוסף ז"ל אומר בשם זוהר שלא לענות, ולא הראה מוצא הדבר, ובאמת

לאבד את הדעת האנושית

מובא בספר **אמרי פנחס** שימי הפורים לא יהיו נבטלים מחמת שהם נסים שבתוך הטבע, כי בחיצוניות היה נראה שיש כאן ענייני מלכות של אחשורוש ובגתן ותרש והמן, אבל לאחר זמן נתברר שהכל היה מושגח בפרטי פרטות בתוך דרכי הטבע.

[וזה לשונו (שער ט אות קכה): עוד אמר דו"ז הגאון הק"ר **ר' שמואל אבא** [בן רבי משה מסלאויטא בן רבי פנחס מקוריץ] זצ"ל בביאור על מאמר חז"ל במגילה והובא גם ביוצר לפ' זכור. דאם אפילו כל המועדים יהיו בטלים וימי הפורים לא נבטלים והקושיא ידוע. חדא. דאיך יתכן דהמועדים יהיו ח"ו בטלים הלא כולם כתובים בתוך"ק שהיא נצחית. ותו. דאמר (כיון) דימי הפורים הם יותר טובים וגדולים מכל המועדים ואיך יתכן זה. א) הלא פורים הוא רק דרבנן ואיך י"הי מילתא דרבנן לנצח נצחים יותר ממועדים שהם כולם כתובים בתורתנו הקדושה. ב) ואת"ל שענין דרבנן יהי יותר גדול במהות ואיכות מדברים שהם דאורייתא קשה. למה דווקא נקט פורים הלא גם חנוכה הוא דרבנן.

ואמר דו"ז ז"ל בזה כך. דהנה כל עניני המועדים מורים על עניני חוץ לדרך הטבע לאשר הי' בהם נסי נסים ושידוד המערכות כי בפסח היו נסים חוץ לדרך הטבע. היינו העשרה מכות שהי' רק במצרים ולא בישראל כמאמר הרמב"ם ז"ל שהיו נסים גמורים בלי ספק כן העברת בני"ב בחרבה. והמצריים נטבעו ע"י בהרמב"ם ז"ל בפירושו למסכת אבות פ"ה עיי"ש באריכות. וכן סוכות שהולך הקב"ה את ישראל בשבעה עניני כבוד. וכן שבועות שנתגלה הקב"ה על הר סיני. וכל העם ראו אז דברים נוראים וניסיים. וכן חנוכה. דוק ותשכח.

אבל בפורים לא הי' נס חוץ לדרך הטבע. כי היתה הישועה או בדה"ט וכמאמרם ז"ל (מגילה ט"ו): מה ראתה אסתר שזימנה להמן עיי"ש כמה טעמים ע"ז בפשיטות. וזה כוונת המאמר הנ"ל. שאם ח"ו יהי' עת וכל "המועדים" יהיו בטלים שלא יהי' הדור כדאי ליעשות להם נסים חוץ לדרך הטבע אבל "וימי הפורים" לא יהיו בטלים פי' שהי' להם אז ישועות בדרך הטבע.

וזה "וימי הפורים" היינו נסים ובדרך הטבע שהיו בימי הפורים זה לא יבטל ח"ו לעולם. שאף שהי' עת לישראל

שלא יהיו כדאי ח"ו ליעשות להם נס חוץ לדה"ט. אבל עכ"פ יעשה עמהם נסים בדרך הטבע. ויגין ויסוכך עליהם כנשר יעיר קנו ויצילם מכל רע. אכ"י"ר. (בית אפרים). ולכן מחייב איניש לבסומי בפוריא, **כי כל זמן שהאדם חושב לפי דעתו ושכלו האנושי, הוא מביט על הכל בעיני בשר ואינו מבין שיש כאן הנהגה אלוקית. ולכן צריך לאבד את הדעת האנושית,** ואז יכול לראות הכל עין בעין כיצד הקב"ה מנהיג כל פרט ופרט.

הארת אבא בתוך רחל

וכתב **האר"י הקדוש** דרוש נפלא בענין פורים ואפשר לרמז את הדברים גם בדורינו אנו. דהנה יש פרצוף הנקרא זעיר אנפין [ז"א] ונקרא ג"כ ישראל ונרמז בזה בני ישראל. וכן יש פרצוף הנקרא נוקבא דזעיר אנפין שהיא כנסת ישראל וארץ ישראל.

והמעשה של מרדכי ואסתר היה בשבעים שנות הגלות בבבל בין הבית הראשון לבית השני, ולכן לא היה התקשרות של המלכות ושל בית המקדש אל עבודתם של ישראל, והיה פירוד בין בני ישראל לארץ ישראל וביהמ"ק, בסוד עמידת רחל באחורי החזה דז"א כנקודה קטנה.

וכתב האריז"ל שנה"י דאימא [ובתוכם מאירים גם נה"י דאבא] כנסים לתוך ז"א ונהפכים להיות שם המוחין כח"ב שלו. ואז עומדת השכינה הנקראת רחל מאחורי ז"א כנקודה קטנה בלבד. ולצורך היחוד של קוב"ה ושכינתיה [דהיינו ז"א ונוק'] צריך להגדיל את הנוק' לקומה שלימה באחורי ז"א. ובעבור זה מסתלקים הנה"י דאבא ואימא מתוך ז"א, ונופל עליו תרדימה ע"י הסתלקות המוחין, ונה"י דאבא ואימא נכנסים לתוך נוק' להגדילה לפרצוף שלם, ובמיוחד יסוד אבא שמאיר בתוך המלכות יותר מבז"א. ואח"כ חוזרים נה"י דאבא ואימא לתוך ז"א ומתעורר משינתו, ורחל שהיא הנוק' עוברת לעבור בצד הפנים של ז"א לצורך היחוד.

והנה בפורים היה עת פקידה, שהגיע זמן הגאולה ובנין ביהמ"ק, ואז נחשב שהמוחין העליונים יצאו מתוך ישראל ולא השגיוחו בהם כ"כ, **כי עיקר ההשגחה היה אז לצורך בנין ארץ ישראל ובנין בית המקדש ומלכות**

בית דוד, וזה נחשב שנה"י דאבא ואימא יצאו מתוך ז"א הרומז על ישראל ונכנסו לתוך נוק' הרומזת על ארץ ישראל. ואז היה הסתר פנים מכלל ישראל, בסוד אלקיהם של אלו ישן הוא, שאינו משגיח כל צרכו על ישראל, ורצה להרוג את מרדכי שהוא הארת יסוד אבא המאיר בתוך מצבי החשכות, כדי שלא יוכל להבנות ביהמ"ק, אך לא עלה לו לבצע את זממו והאיר הארת מרדכי בעולם ונתגלה הארת יסוד אבא בתוך הנוק' שזהו הגילוי בתוך ההסתר פנים.

הסתר פנים כדרא בתראה

וגם עתה קודם הגאולה יש זמן פקידה לבנות את מלכות ישראל ולהרימה מעפרה, וראינו שקדמה לכך הגזירה האיומה באירופה והיה הסתר פנים גדול מישראל, כי המוחין ניתנו במלכות לבנות הגוף של רחל שהיא אדמת הארץ, אלא שצריך רחמים מרובים כי נתאחזו בזה זדים מהרסי הדת פחותים שבפחותים כסילים שונים באיוולתם, וזהו חלק מהסתר הפנים, ולאחר זמן בביאת המשיח נראה ונשכיל איך כל הפרטים והמאורעות היו קשורים לבנין המלכות, ע"י שהרע וצד השמאל יהיו כסא לבנין הטוב, ויחזרו המוחין לישראל עד ליחודא שלים בקרוב ממש.

ולאחר שנבנה הגוף דרחל, צריך ז"א להעניק לה מזון. וגם כדרא בתראה, לאחר שהארץ נבנתה בחיצוניות ובאחיזת הקליפות, יש להכניס בה תורה ומצוות שזהו המזון ולהחיותה מצד הנשמה הפנימית.

ויסוד דאבא הוא הארת המגילה שמתגלה בעת קריאת המגילה, ובזמנו זה היה ע"י נס מרדכי וכו', אבל אותו אור גדול חוזר ומאיר בכל שנה ושנה הגם שאין בכל שנה הסתר פנים גדול כ"כ, וכן מתנות לאבינונים זה המוחין שיוצא לבנות את רחל, וכן משתה ושמחה דהיינו אכילה ושתיה הם כנגד בנין החכמה ובינה של המלכות, כי אכילת פורים היא אכילה קדושה, וצריך שהשתיה תהיה מרובה מאכילה.

ובימי הפורים האלו מאיר הארה גדולה של קירבת ה' שכמעט אינו מצוי בשאר ימות השנה, וכן מאיר אחדות ישראל, וראוי מאוד ללמוד ביום הפורים ולנצל את הזמן המקודש, וטוב לב משתה תמיד.

פרשת פרה

פרה אדומה, ראצטבע בגוון אדום

וזה הוא פרה אדומה, ראצטבע בגוון אדום, וזה להלעיס לעשו מן האדם האדם הזה (בראשית כה, ל). ולא יכול משה ושלמה לעמוד עליה, איך להשמר מן טעות ורמאות של הקליפת נוגה, וזה הטעה את משה לגייר את ערב רב, אשר היה חטא גדול, אשר נאמר עליו (דברים לא, יח) 'כי פנה אל אלהים אחרים' ערב רב, כמבואר בליקוטי תורה (פרשת וילך), וזה גרם כל לנו הגלות והצרות. והטעה את שלמה בחלקות שפתיו ליקח אלף נשים, והטו את לבבו הקדוש (מלכים א' יא, ד). ואנן מה נענה לבקש רחמים מבעל הרחמים להינצל מקליפה דקה זאת.

(זהו ח"י ח"ה דף קנט ע"א)

אוצרות המועדים

ענייני המועדים
כמשנת קאמארנא

להעלות נשמתו בסוד קדושת השם, וזהו סוד פרה אדומה

נודע מדרושי הקדמונים, בדרוש כחלילי עינים, דאי אפשר לאדם שיבוא לידי מסירות נפש, להעלות נשמתו בסוד קדושת השם, עד אשר יקטין עצמו כאזוב, וזהו סוד פרה אדומה.

(זכרון דברים מאמר בעשור לחודש)

אילו היה נתגלה טעמי הפרה לאמיתות, כבר היה נתבטל הבחירה מן העולם

ולכך למשה נתגלה טעמי הפרה האיך לזיהר ממנה, כי יכול להיות בעיני עצמו צדיק גמור

(היכל הברכה שמות דף רלג ע"א)

תולדות רביה"ק ההיכל הברכה מקאמארנא זי"ע [יב]

בדרכי אפטא ודאפשיץ [ב]

לפנינו לקט דרכי עבודה אותם קיבל רביה"ק ההיכל הברכה זי"ע מרבותיו הרה"ק מאפטא זי"ע והרה"ק מראפשיץ זי"ע.

ובהתפשטות הגשמיות, לא יעלה בידו, כי היצר הרע האורב והשונא יבלבל אותו במחשבות שלו. ולכן כל התחלות, בתורה, ובפרט בקריאת שמע ותפלה, יהיה התחלה להכין עצמו על פשטות הדברים שהוא מחויב בהן על פי התורה, לומר הדבורים בפשטות, ולהשתתף נפשו עם כל ישראל, עם כל נפש קטן וגדול ממש ממש באמת, ואחר כך כשיכנסו יעלהו השם יתברך ממדרגה למדרגה עד רום המעלות לפי ערך נשמתו ואמת שלו, ואתה תשמע השמים מכון שבתך ונתת לאיש ככל דרכיו אשר תדע את לבבו כי אתה ידעת לבדך את לב כל בני האדם' (מלכים א' ח, לט).

(נתיב מצותיך נתיב האמונה שביל א אות ז)

מורא רבך כמורא שמים

אמר הצדיק מורי ורבי מוה"ר אברהם יהושע העשיל מאפטא, יזיהרו היוגני לאיט בעת שנוסעין לצדיק, כי הצדיק [הוא] אש שורף גדול, וכשבא נר קטן אצל להבה שלהבת אש ניכבה תיכף, ולכן יזיהרו מאוד, שיעמדו באימה ויראה וברתת, כי הצדיק מרוב אור וחיות אלהות שבו, מסביר פנים לכל אדם באהבה יתירה, ואם זה אינו נזהר להתחמם כנגד הרחק מרחוק מן אורן של חכמים ברתת וזיע, אז נכבה נרו חלילה, ונעשה מתנגד על הצדיק, והחיות שלו של הטפס הזה סר והלך לו. ולזה צריך הצדיק לפעמים להיות רודף את השלום, ובזה יהיה אוהב שלום, וכל זה בשביל טפשי עולם ירד הצדיק ממדרגתו.

(נתיב מצותיך נתיב התורה שביל ב אות ד)

אל תאמין בעצמך

פעם אחת עמד מורי רבינו יהושע העשיל [מאפטא] בתוך הקהל יראים, ואמר שהוא אינו מאמין לעצמו אפילו רגע, ובפרט ליונגע לאיט של דור זה, אפילו לזקנים. ועמד שם זקן אחד מגיד מבארנאו, ששימש את רבינו הקדוש מוה"ר רוב בער [המגיד ממעזריטש], וזכה ליראות קשת של אש על רבינו בעת התפלה, והיה בן תשעים שנה, ואמר לזה המגיד אני מאמין שלא יסוג אחור, אבל לא לאחר.

(נתיב מצותיך נתיב אמונה שביל ה אות ג)

יחידה ליהודך

העיד מורי הקדוש מו"ה אברהם יהושע העשיל מאפטא על רבינו הקדוש מו"ה יצחק יעקב מלובלין, שאפילו עפעפי עיניו אינו מגביה בלתי יחוד שם.

(זהו חי ח"א דף קסח ע"ב)

'אובין הונטין הונטין אובין'

בעת שהיה מלבוש משה בגוף חשמל שהולכין בו הצדיקים בגן עדן, וכבר נסתלק מן חיוז דגוף דהאי עלמא לגמרי, על כל זה אין זה שלימות אמיתי, כי תכלית השלימות הוא להיות מעלה ומטה, וכך שמעתי מאת אדמו"ר מהור"ר אברהם יהושע העשיל ממעזביץ [-מאפטא], מה שקבלתי ממורי ורבי רבינו אלימלך [מליזענסק]: 'אובין הונטין, הונטין אובין' [-למעלה למטה, למטה למעלה].

(היכל הברכה ויקרא דף א ע"א)

ע"י סיפורי מעשיות מומשיכים ישועות

'שואל כענין ומשיב כהלכה'. שואל מאת הקדוש ברוך הוא כענין. מליביש הדברים באיזה דבר ובאיזה ענין, כגון אם צריכין לבנים מספר איזה ענין ישועות שעשה הקדוש ברוך הוא כענין זה וממשיך ישועה, ולפעמים מסתיר הדבר באיזה סיפור בעלמא, וכל זה שלא יבינו המקטריגים לקטרג. וזהו 'שואל' ומבקש תפלתו 'כענין' שהוא צריך, ואינו מגלה הענין מפני המקטריגים. 'ומשיב' דבר 'כהלכה' בהלכות התורה, כי הפעולה והשפע שיורד על ידי חדושי התורה אין עליהם קיטרוג. וזהו 'ומשיב לכל אדם', אף צרכים הפשוטים כאלו היה הלכות תורה ומליביש הכל בתורה, וכך קבלתי מאדמו"ר הגאון הקדוש נר ישראל מוה"ר אברהם יהושע העשיל מאפטא. וכל זה לחכם, אבל מי שזוכה ל'אין' עליון שואל מפורש ומשיב מפורש, יהיה לך כך או כך וכן בכל ענינים, כמו שמצינו ברבי שמעון בן יוחאי.

(נוצר חסד אבות פ"ה מ"ז)

התחלת עבודתה'

יהיה מתוך כוונה

פשוטה דייקא

קבלתי מאת מורי

ורבי חיות נפשי הגאון

הקדוש רבינו אברהם

יהושע העשיל מאפטא,

כי 'לפתח חטאת

רובץ' (בראשית ד, ז)

ויכל התחלות קשות'

(מכילתא יתרו פ"ב),

ולכן כשמתחיל

תיכף בכונה שיעלה

למדרגות רמות

באהבה ויראה

זהירות מקליפת נוגה

אמר לי מורי [רבינו צבי מזיטשוב] פעם אחת בסעודת היום של שבת: 'הידעת, בני אייזק, שבהיותי בן ארבעים שנה עדיין חשדתי עצמי ומתפחד האם אין אני מקליפות נגה'. וראה שנתכרכמו פני מאד, ואמר לי: 'מה לך בני, הרי בכל שעה, גם כעת היום, אני מתיירא ומתפחד מזה הקליפה הדקה, שהוא קשה מכל הקשות'.

קבלתי אצל מורי הקדושים, מו"ח הקדוש אור מופלא מהור"ר אברהם מרדכי מפינטשוף, ואצל מו"ה הגאון הקדוש בעשר מיני קדושות מוה"ר נפתלי מראפשיץ, ומעט ששמעתי לפני מורי אור צח מו"ה אברהם יהושע העשיל ממעזביץ, וכל אלו הקדושים קבלו מרבין הקדוש קדוש הקדושים מוה"ר אלימלך [מליזענסק] אור שבעת הימים, האיך להשמר מקליפה הזאת [קליפת נוגה], וקבלתי מהם פה אל פה כמה הנהגות האיך להיות לו לב נשבר באלף שברים לפני השם יתברך, ומלא אורה ושמחה. ובחכמתם הרבה, ובקדושתם וטהרתם באו למדריגת 'אין', וניצולו מזה.

(הקדמת כתם אופיר)

ראיתי למורי הקדוש מוה"ר נפתלי מראפשיץ כמה ענינים כאלה, ולכל רבותי שלמדתי אצלם, שהיו מפחדים מאוד, אספרם מחול ירבון העצות שנתנו להם על זה, שיבואו לביטול גמור, שלא יפלו לטעות קליפות נגה.

(זהו חי ח"ב דף תכו ע"א)

אמר מו"ר הקדוש מוה"ר אברהם יהושע העשיל [מאפטא] זצ"ל, שעשבי השדה היו אומרין לו עתידות, וגם פסיעות אדם, ויראתי שלא אטעה, ובקשתי מאב הרחמן שיטול ממני.

(נתיב מצותיך נתיב האמונה שביל ה אות ב)

דוד לדוד ישבה מעשך

בגיל רדינה ובהדרגות נלבנה, ליבנו הומה בקול צהלה, בשמחה הגדולה השדויה במעון ידידנו, מסוד בכל לב ונפש הפצה אל רבינו רעיא מהימנא כ"ק מרן אדמו"ר שליט"א, קשוד בעבתות אוהבה, אל ממלכת בית קאמארנא, טוב ומטיב לכל, עושה חסד לאלפים, שמו מפארים בכל מיני תהילה

הרבני הנגיד הרב החסיד המפואר

הנה"ח חיים דוד לערנער שליט"א

לדגל עוז וזרחה השדויה באהלו, בתה"ד ש'מחה במעון בנישואי בנו בכבודו

נעסד לון סדוין במילין קדיין בבסא דבסחא מהזיל הסכנה ואוצד החיים שיזכה לראות ממנו ומכל יצ"ח רוב נחת וקדושה במסילות רבותינו צדיקי עולם

"מרן חיות נפשנו אלקי הריב" ש טוב אמר, ראה ראה שלחן זה הוא של עין, ועל ידי אמונה גדולה יוכל לחזור זהב, 'בקעה בקעה מלאי דינרין' (בר"ר להב). וכמו שעשה מרן שעבר ה'ניסטר', נהר גדול, על חגורה שלו באמונה גדולה בלי שום שם".

ניעוצי אש מאוצר תורתם של רבותינו הקדושים